

Innovatie-
impuls
IIG-2

De effecten van zorgtechnologie op korte en lange termijn

Een praatplaat die helpt bij de keuze van
technologie die gericht is op een
toekomstbestendige gehandicaptenzorg

Introductie

Zorgtechnologie binnen de gehandicaptenzorg wordt op steeds bredere schaal ingezet. Met positieve effecten op cliënten, zorgmedewerkers en de zorgorganisatie. Het maakt de zorg toekomstbestendiger. Maar hoe bepaal je nu welke zorgtechnologie je wilt inzetten? Hoe zorg je dat het aansluit bij de behoeftes van de organisatie en de vraagstukken die leven? En sluit de inzet van deze technologie wel aan bij de visie van de zorgorganisatie? Lees meer over alle aspecten die komen kijken bij het opschalen van zorgtechnologie in de [opschalingsgids](#).

Hoewel we de positieve effecten van sommige technologie duidelijk ervaren, is dit bij andere technologie minder eenduidig en roept dit wellicht terughoudendheid op. Inzicht in de effecten helpt jou om het gesprek aan te gaan over de inzet en verwachtingen van zorgtechnologie. Zo kun je samen keuzes maken over de inzet van technologie die aansluiten bij de visie op toekomstbestendige gehandicaptenzorg binnen jouw organisatie.

Onze oproep is dan ook; 'Ga aan de slag, kies een aantal zorgtechnologieën uit, voer samen met collega's het gesprek over de meerwaarde en hoe deze zich uit in concrete effecten.

Verantwoording

Dit document is tot stand gekomen binnen de Innovatie-impuls Gehandicaptenzorg. In een brainstormsessie met onderzoekers en adviseurs is kennis over de korte- en langetermijneffecten van zorgtechnologieën opgehaald. Daarna is op de eerste versie feedback opgehaald bij een aantal zorgorganisaties en een aantal onderzoekers en adviseurs van de Innovatie-Impuls. Dit document laat zien welke impact de technologie kan hebben. Deze effecten zijn gebaseerd op verwachtingen en ervaringen uit de praktijk, maar nog niet alles wordt op dit moment onderbouwd door actuele wetenschappelijke kennis. De werkelijke opbrengsten worden mede bepaald door de mate waarin de technologie succesvol wordt ingebed in het dagelijks werk.

Gebruikte naslagwerken

Van den Berg, B., van Dijk, M., Gaasterland, A., van der Weegen, S., (2025). Veranderen met Impact! Deel 1: opstellen van een verander- en effectenkaart. Vilans. Te bereiken via: <https://www.vilans.nl/kennis/whitepaper-verander-effectenkaart>

Inzicht in effecten - hoe gebruik je dit document?

Dit document geeft inzicht in de mogelijke korte- en langetermijneffecten van de inzet van zorgtechnologie. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige gehandicaptenzorg.

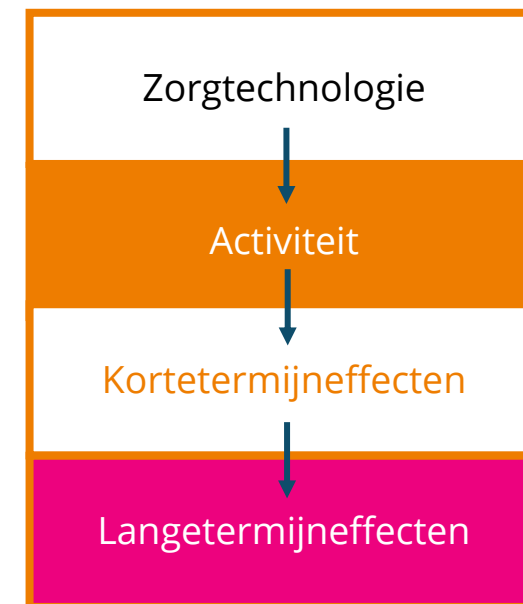
Op de [volgende pagina](#) staat het overzicht van typen **technologieën** per categorie (cliënt , locatiegebonden , en zorgprofessional). Je kunt de icoontjes aanklikken om van pagina te wisselen.

Het figuur rechts laat zien hoe je dit document leest.

- Je start bovenaan bij een type zorgtechnologie met daarbij enkele voorbeelden van zorgtechnologieën. Staat een specifieke technologie er nog niet bij, dan kun je deze zelf indelen bij een type technologie.
- De zorgtechnologie wordt ingezet voor een directe activiteit met een direct resultaat.
- Via de blauwe lijn kom je bij de kortetermijneffecten als je de technologie goed in gebruik neemt.
- Als je de lijnen verder volgt kom je bij de langertermijneffecten. Dit zijn vaak strategische doelen van de organisatie. Deze resultaten zijn niet altijd direct zichtbaar en vaak ook niet toe te schrijven aan één type zorgtechnologie. Deze effecten dragen bij aan een toekomstbestendige gehandicaptenzorg.
- De verschillende tinten blauw zijn toegevoegd voor de leesbaarheid. Een stippellijn geeft de verbinding aan binnen een korte- of langetermijneffect.

Dit document helpt je om binnen en buiten je organisatie het gesprek aan te gaan over de verwachte effecten van zorgtechnologie. Sommige effecten worden als belangrijk gezien, andere effecten worden wellicht niet nagestreefd. Pas het eventueel aan voor de specifiek gekozen technologie.

Dit document helpt om een gezamenlijk beeld te krijgen over waarom zorgtechnologie wordt ingezet. Aannames en verwachtingen worden zo concreet en bespreekbaar. Het geeft handvatten om te bepalen welke effecten je wilt monitoren en waar je op kunt bijsturen als bepaalde gewenste effecten uitblijven.

Type zorgtechnologieën

Technologie ten behoeve van
ADL-ondersteuning

Technologie ter ontspanning
en beweging

Zorg, ondersteuning en activiteiten
op afstand

Persoonsgebonden
sensortechnologie

Technologie ter ondersteuning van
dagstructuur en zelfstandigheid

Technologie voor de bediening van
de woonomgeving

Gebouwgebonden technologie voor
zorgoproep of alarmering

Technologie ter fysieke en
logistieke ondersteuning

Spraakgestuurd werken

Innovatie- impuls **IIG-2**

Technologie ten behoeve van
ADL-ondersteuning

Technologie ter ontspanning
en beweging

Zorg, ondersteuning en activiteiten
op afstand

Persoonsgebonden
sensortechnologie

Technologie ter ondersteuning van
dagstructuur en zelfstandigheid

Zorgtechnologie
Het middel voor
het zorg-
inhoudelijk
vraagstuk

Technologie ten behoeve van ADL-ondersteuning (algemene dagelijkse levensverrichtingen)
denk aan een spoel en föhn-functie op het toilet, een douche-föhn, robotstofzuiger, hulpmiddel bij steunkousen aantrekken

**Activiteiten
en direct
resultaat**

Zelfstandig ADL activiteiten uitvoeren

**Korte-
termijn-
effecten**

Minder afhankelijkheid tussen cliënt en zorgverlener

Minder onnodige of verlichting van de handelingen

Verlaging werkdruk en daarmee vermindering ziekteverzuim

**Lange-
termijn-
effecten**

Vergroten samen regie met cliënt

Betere kwaliteit zorg

Efficiëntere zorg

Meer werkplezier

Betere continuïteit personeel

Financieel gezond

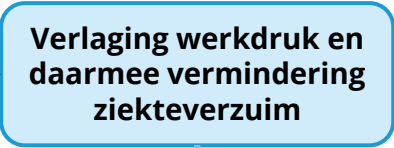
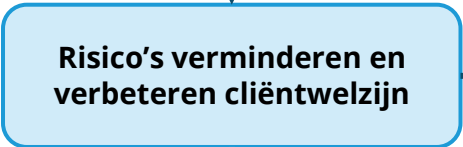

Technologie ter ontspanning en beweging:
denk aan robotica die beweging met cliënt initieert, snoezeltechnologie, inzet van virtual reality,
filtering van omgevingsgeluid, knuffel die ademhaling en hartslag simuleert

**Activiteiten
en direct
resultaat**

**Korte-
termijn-
effecten**

**Lange-
termijn-
effecten**

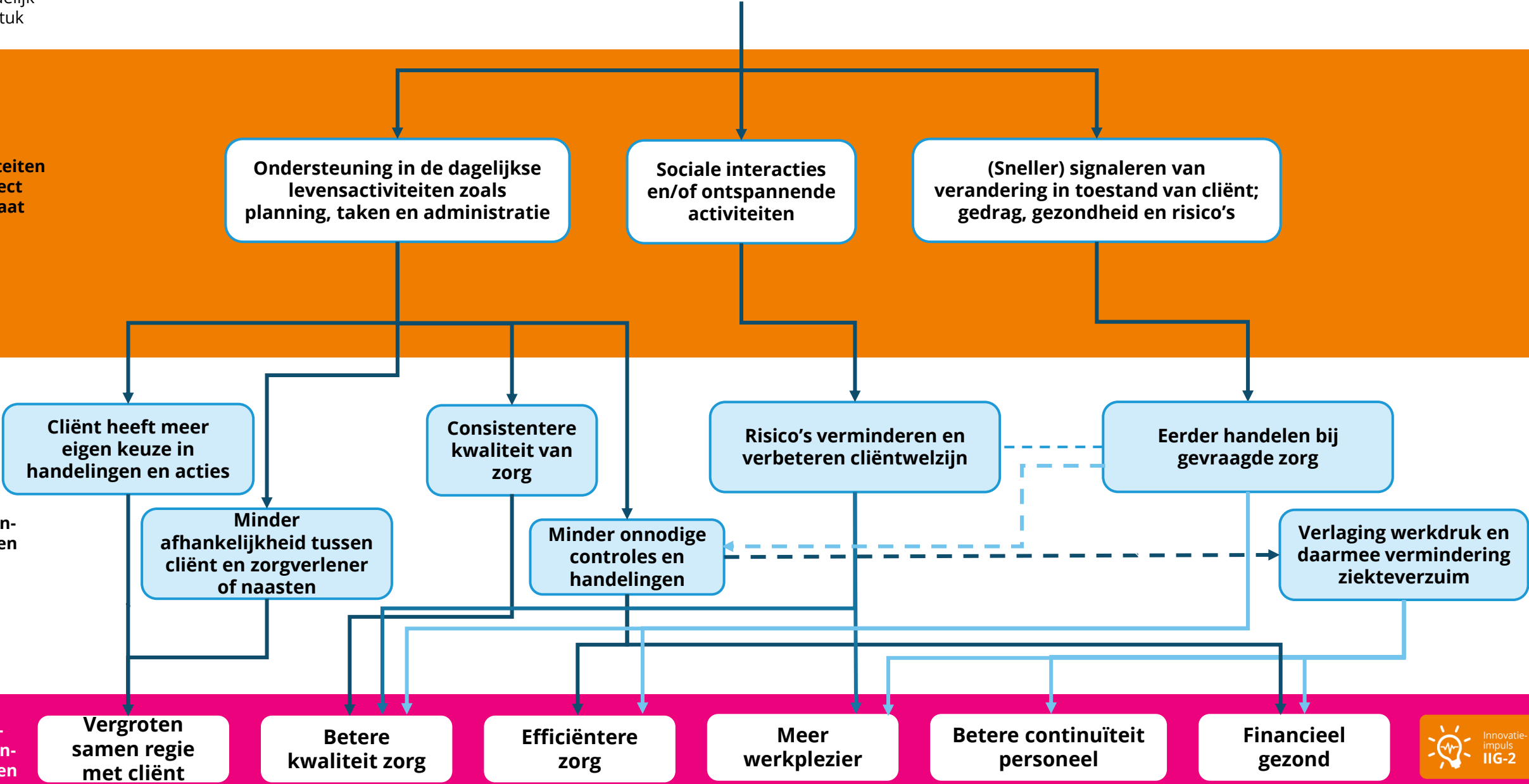

Zorg, ondersteuning en activiteiten op afstand
denk aan beeldbellen, online modules of bijvoorbeeld een AI-gedreven zorg-assistent

Activiteiten
en direct
resultaat

Korte-
termijn-
effecten

Lange-
termijn-
effecten

Persoonsgebonden sensortechnologie

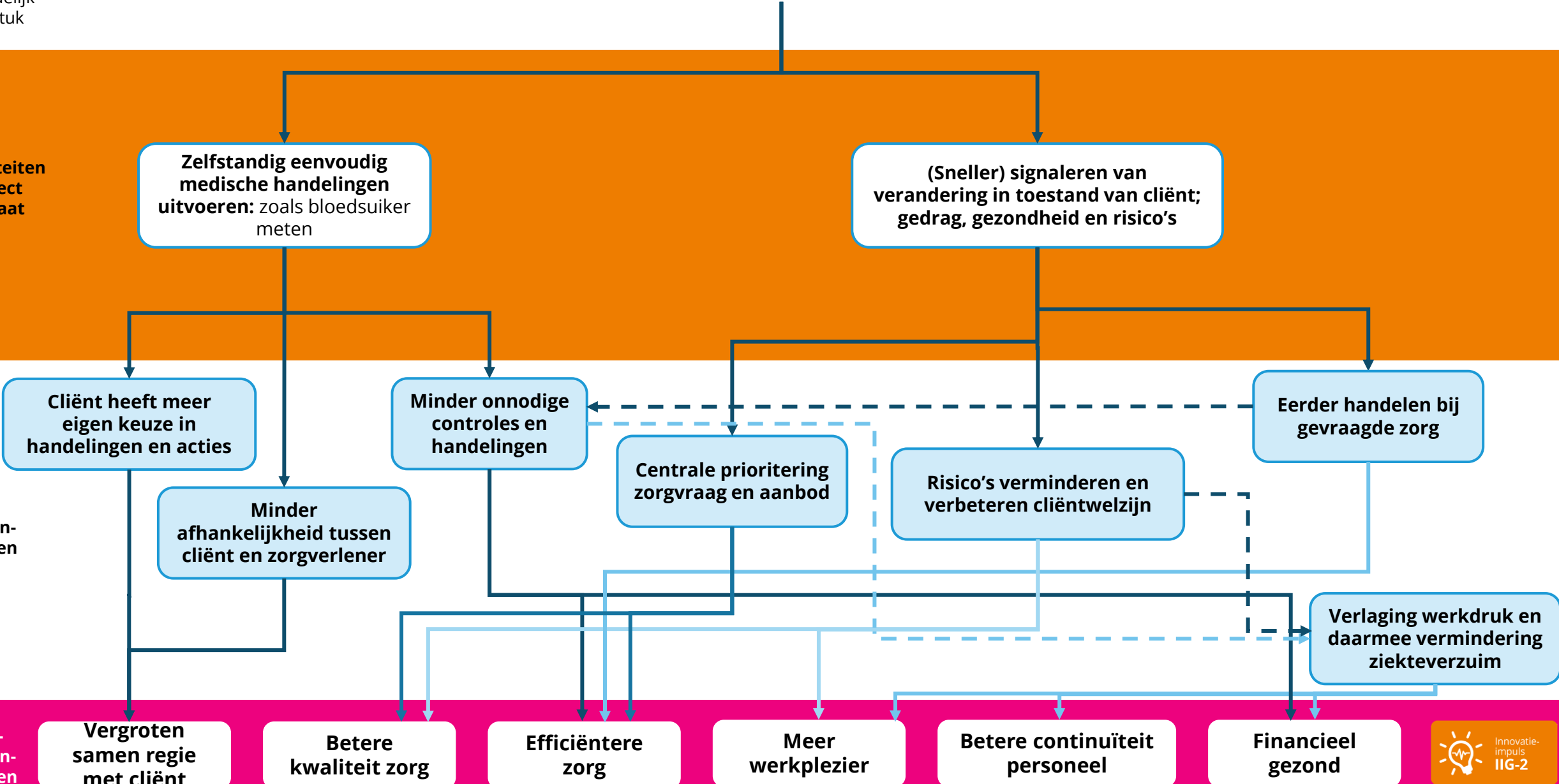
denk aan sensoren die de verzadiging van incontinentiemateriaal meten, stressniveau bepalen o.b.v. huidgeleiding, of sensoren voor medische parameters als hartslag, bloedsuikers of registreren van een insult

Activiteiten
en direct
resultaat

Korte-
termijn-
effecten

Lange-
termijn-
effecten

Technologie ter ondersteuning van dagstructuur en zelfstandigheid
denk aan digitale planborden met herinneringen en instructies voor handelingen (zoals de was doen),
technologie of robotica dat herinneringen uitspreekt of op een andere manier houvast geeft gedurende de dag

Activiteiten
en direct
resultaat

Ondersteuning in de dagelijkse
levensactiviteiten zoals
planning, taken en administratie

Zelfstandig ADL activiteiten
uitvoeren: algemene dagelijkse
levensverrichtingen

Korte-
termijn-
effecten

Clïënt heeft meer
eigen keuze in
handelingen en acties

Minder
afhankelijkheid tussen
clïënt en zorgverlener

Consistentere
kwaliteit van
zorg

Minder onnodige
controles en
handelingen

Meer tijd voor
persoonlijk contact
met de clïënt

Verlaging werkdruk en
daarmee vermindering
ziekteverzuim

Lange-
termijn-
effecten

Vergroten
samen regie
met clïënt

Betere
kwaliteit zorg

Efficiëntere
zorg

Meer
werkplezier

Betere continuïteit
personeel

Financieel
gezond

Innovatie-impuls **IIG-2**

Technologie voor de bediening van
de woonomgeving

Gebouwgebonden technologie voor
zorgoproep of alarmering

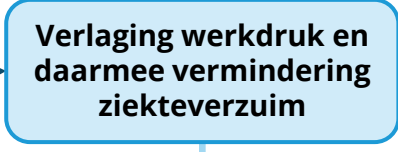
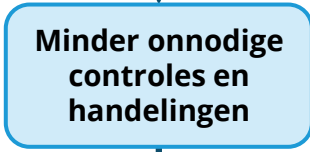
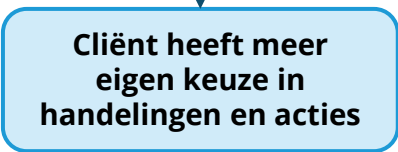
Zorgtechnologie
Het middel voor
het zorg-
inhoudelijk
vraagstuk

Technologie voor de bediening van de woonomgeving
denk aan bediening van licht, deuren, gordijnen en temperatuur,
bediening kan cliënt gestuurd zijn of met behulp van automatisering op basis van ingestelde tijd of andere waarden

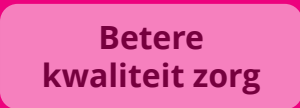
**Activiteiten
en direct
resultaat**

**Korte-
termijn-
effecten**

**Lange-
termijn-
effecten**

Zorgtechnologie
Het middel voor
het zorg-
inhoudelijk
vraagstuk

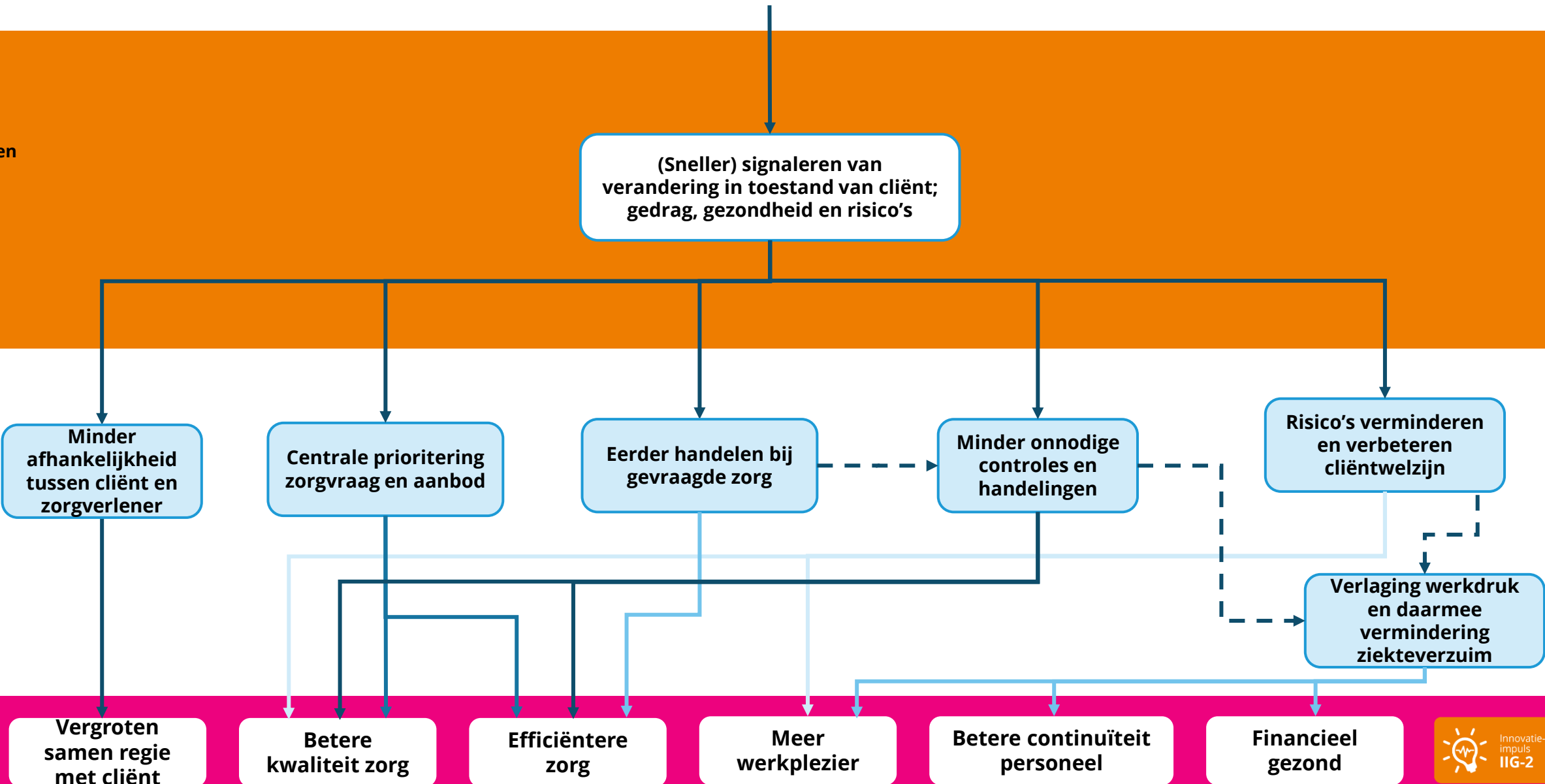
Gebouwgebonden technologie voor zorgoproep of alarmering:

Denk aan een knop waarmee cliënt of zorgmedewerker actief een oproep plaats; passieve oproep door middel van sensoren; leefcirkels waarmee cliënten passende bewegingsvrijheid krijgen middels sensoren en deurbediening

Activiteiten
en direct
resultaat

Korte-
termijn-
effecten

Lange-
termijn-
effecten

Innovatie- impuls **IIG-2**

Technologie ter fysieke en
logistieke ondersteuning

Spraakgestuurd werken

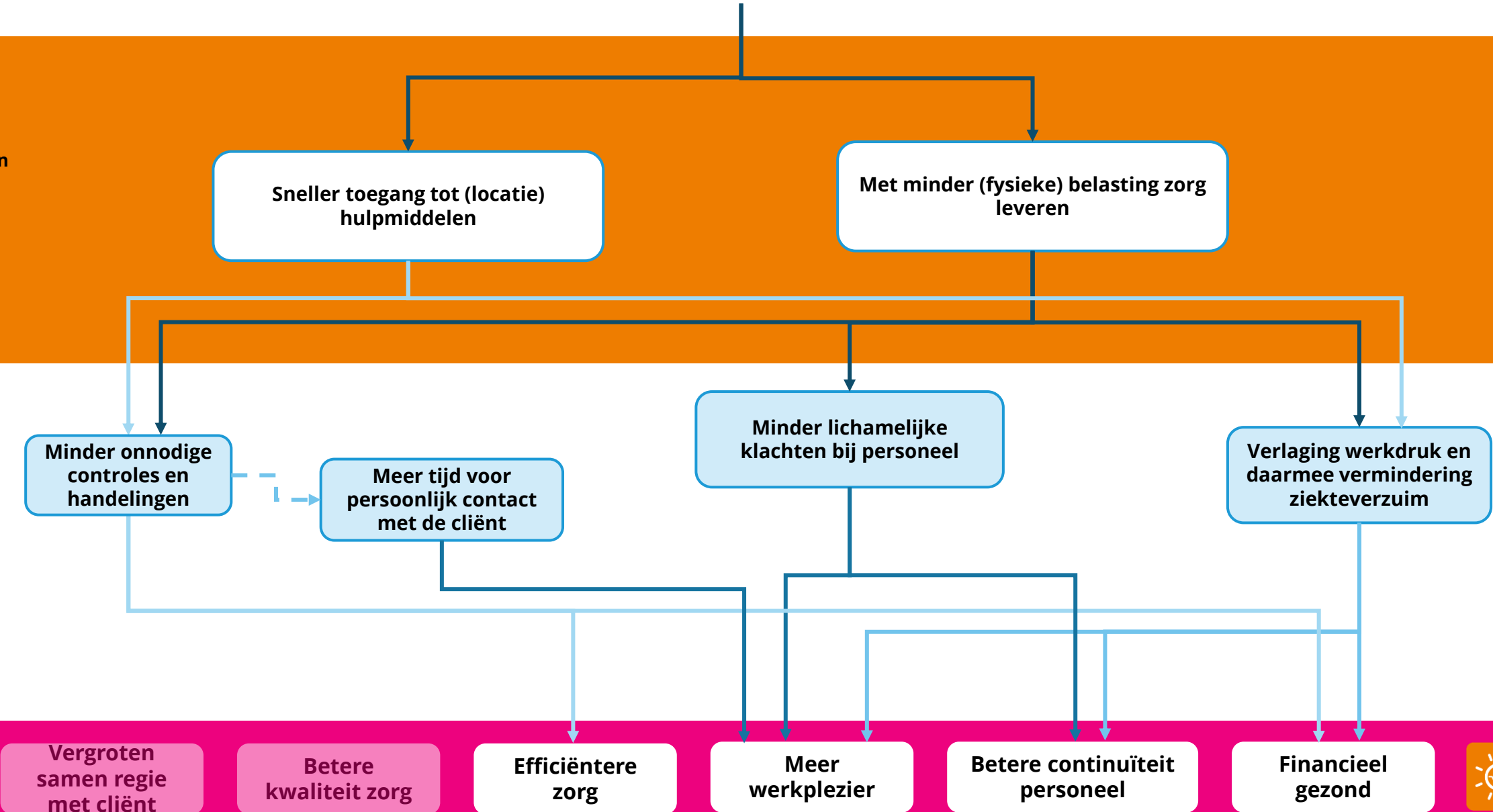
Technologie ter fysieke en logistieke ondersteuning
denk aan til- en tranfershulpmiddelen, exoskelet, meebewegende matrassen, hoog-laag bed,
servicerobots voor logistieke ondersteuning, tracking-tags

Activiteiten
en direct
resultaat

Korte-
termijn-
effecten

Lange-
termijn-
effecten

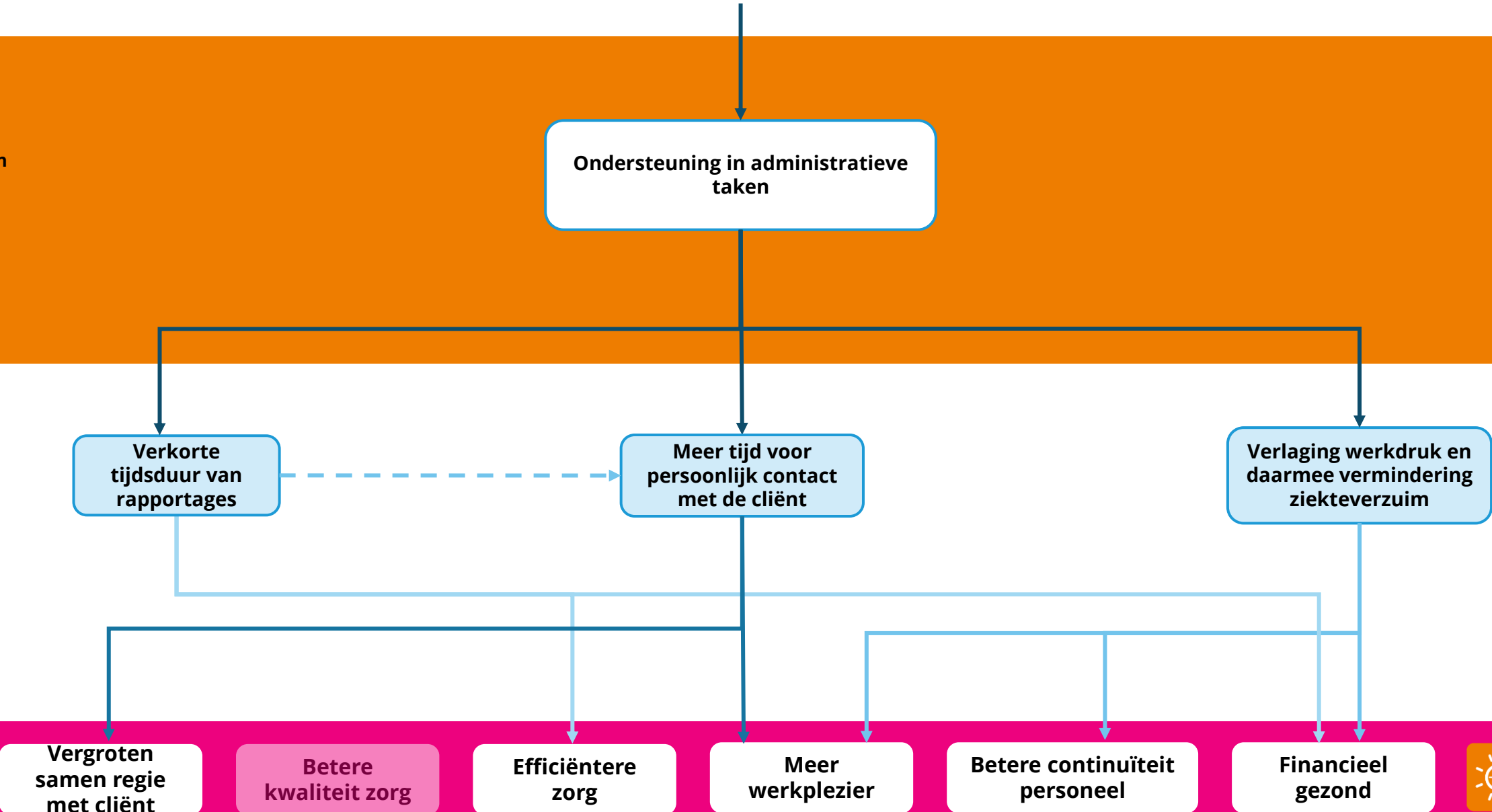
Spraakgestuurd werken

denk aan direct spraak naar tekst omzetten, en middels AI samenvatten van gesprekken of overleggen met meerdere personen

Activiteiten
en direct
resultaat

Korte-
termijn-
effecten

Lange-
termijn-
effecten

Colofon

Verantwoordelijke voor de uitgave

Vilans en Academy Het Dorp

Projectsubsidie

Innovatie-impuls Gehandicaptenzorg, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Auteurs

Vivette van Cooten, Odile Smeets, Femke Hulzinga

Contact

innovatieimpuls@vilans.nl en

Vivette van Cooten, innovatie-adviseur,
vivette.van.cooten@academyhetdorp.nl

In samenwerking met

Bartiméus, 's Heeren Loo, InteraktContour, Ipse de Brugge, Prisma, Profila en SGL-Relim

Jaar van publicatie

2026

Verwijzing

van Cooten, V., Smeets, O., & Hulzinga, F., (2026). De effecten van zorgtechnologie op korte en lange termijn. Een praatplaat die helpt bij de keuze van technologie die gericht is op een toekomstbestendige gehandicaptenzorg. Utrecht/Arnhem: Vilans/Academy Het Dorp.

Disclaimer

Vilans en Academy Het Dorp streven er samen met betrokkenen naar om gebruik te maken van juiste, actuele en beschikbare gegevens in publicaties. Ondanks onze zorgvuldigheid aanvaarden we daar geen aansprakelijkheid voor. Onze publicaties mag je downloaden, verveelvoudigen en naar verwijzen mits:

- Er sprake is van niet-commerciële doeleinden.
- Je beschrijft dat de publicatie van Vilans en Academy Het Dorp is, noemt eventuele auteurs en plaatst een URL of hyperlink naar de publicatie.
- Je vermeldt de [Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 licentie](#), inclusief link.

Wil je een onderdeel gebruiken voor een eigen publicatie? Ook dan gelden de hierboven genoemde voorwaarden. De Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0 licentie is niet van toepassing op beeldmateriaal, content van derden en op onderdelen waar dit specifiek bij benoemd staat.

